

**Informacja Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego
na temat realizacji Porozumienia z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie podjęcia
wspólnych prac nad Studium integracji przestrzennej polskiej
części pogranicza Polski i Niemiec (IPPON).**

Samorząd województwa, zgodnie z art. 11, ust. 1 pkt 5 i art. 14 ust. 1 pkt. 7 *ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa*, odpowiedzialny jest m.in. za wykonywanie zadań w zakresie utrzymania i kształtowania ładu przestrzennego oraz zagospodarowania przestrzennego na obszarze województwa. Podstawą wykonywania powyższych zadań, określonych przepisami prawa jest strategia rozwoju województwa i plan zagospodarowania przestrzennego województwa. Art. 38 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, oprócz zobowiązania do opracowania planu zagospodarowania przestrzennego województwa wskazuje ponadto inne działania takie jak analizy i studia, koncepcje i programy odnoszące się do obszarów i problemów zagospodarowania przestrzennego odpowiednio do potrzeb i celów podejmowanych w tym zakresie prac.

Zarówno w obowiązującym planie (przyjętym Uchwałą Nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 r.), jak i w przygotowywanej obecnie (na podstawie Uchwały Nr XIX/257/12 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 30 października 2012 r.) zmianie planu zagospodarowania przestrzennego województwa, dużo uwagi poświęca się powiązaniom transgranicznym, uwzględniając ich szczególne znaczenie w rozwoju regionu.

Tak specyficzne uwarunkowanie dla rozwoju, wynikające z przygranicznego położenia województwa, musi uwzględniać wzajemne oddziaływania i powiązania wykraczające w obu kierunkach poza granice Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec, ale również w relacjach z naszymi partnerami w Polsce, województwami lubuskim i dolnośląskim. Prawidłowa identyfikacja i ukierunkowanie wzajemnych relacji może nastąpić jedynie poprzez współpracę partnerów po obu stronach i wzdłuż granicy. Jedną z możliwości realizowania takiej współpracy jest opracowanie wspólnego dokumentu - studium zagospodarowania przestrzennego, w którym sformułowane zostaną uwarunkowania rozwoju przestrzennego, kierunki i priorytety polityki przestrzennej oraz instrumenty realizacji polityki przestrzennej obszaru pogranicza Polski i Niemiec.

Jednocześnie tak szerokie i kompleksowe ujęcie problemu sprawia, iż głównym partnerem samorządów województw jest w tych działaniach, z racji przypisanych ustawowo kompetencji (art. 46 pkt 2 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*), minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Obecnie jest to Minister Rozwoju Regionalnego, który koordynuje współpracę transgraniczną i przygraniczną w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Mając powyższe na uwadze, z inicjatywy województwa zachodniopomorskiego (Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego), przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury (w 2010 r. pełniło obecną rolę MRR) i województw lubuskiego i dolnośląskiego przygotowali projekt porozumienia w sprawie podjęcia wspólnych prac (przyjętego stosownymi uchwałami sejmików województw – Uchwała Nr XLII/491/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 czerwca 2010 r.).

Zgodnie z treścią przyjętego w dniu 28 czerwca 2010 r. porozumienia, umawiające się Strony,

„... Mając na uwadze zobowiązania Polski wynikające z artykułu 13 Traktatu między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z 17 czerwca 1991 r (Dz. U. z 1992, nr 14, poz. 56) oraz Europejskiej Konwencji Ramowej o współpracy transgranicznej oraz biorąc pod uwagę właściwe przygotowanie Polski do prac nad wspólną polsko-niemiecką wizją rozwoju obszaru pogranicza Polski i Niemiec jak również doceniając rangę problemu poprawy spójności przestrzennej obszaru Polski Zachodniej na rzecz realizacji wyzwań integracyjnych w Unii Europejskiej”...

postanowiły podjąć się opracowania **Studium integracji przestrzennej polskiej części pogranicza Polski i Niemiec**.

Uznano bowiem, iż wobec mnogości opracowań, analiz, studiów i programów dla obszarów trzech przygranicznych województw oraz pogranicza jako całości, realizowanych w różnym czasie i w różnej konwencji, konieczne jest opracowanie dokumentu, który w sposób jednolity będzie opisywał i ilustrował aktualne priorytety rozwoju całego pogranicza po stronie polskiej. Jako cel główny Studium zapisano zatem wskazanie kierunków rozwoju obszaru pogranicza Polski i Niemiec w celu poprawy jego spójności przestrzennej dla realizacji wyzwań integracyjnych w Unii Europejskiej.

Realizację projektu nadzorowała powołana na podstawie porozumienia Grupa Sterująca, w której przedstawicielem województwa zachodniopomorskiego (na podstawie Uchwały Nr 537/11 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 12 kwietnia 2011 r.) był Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego dr Wojciech Drożdż. Szczegółowe zasady współpracy strony porozumienia ustaliły w regulaminie przyjętym przez Grupę Sterującą. Koordynatorem prac nad kompleksową realizacją studium, ustanowiono dyrektora Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego Stanisława Dendewicza.

Prace nad Studium integracji przestrzennej polskiej części pogranicza Polski i Niemiec prowadzone były w latach 2010-2013, przy dużym zaangażowaniu służb planistycznych trzech województw i współpracy przedstawicieli Ministerstwa Infrastruktury a od początku 2013 r. Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Ostatecznie, projekt Studium **IPPON** (akronim przyjęty przez Grupę Sterującą w marcu 2012 r.) został zgodnie z harmonogramem prac zaakceptowany przez Grupę Roboczą (Szczecin, 27 maja 2013 r.), a następnie Grupę Sterującą (Warszawa, 21 czerwca 2013 r.) i zarekomendowany zarządom województw Partnerów Porozumienia do przyjęcia.

Część tekstowa Studium IPPON składa się z trzech głównych rozdziałów:

1. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego.
2. Kierunki polityki przestrzennej dotyczące wybranych obszarów koncentracji działań szczególnych.
3. Zasady współpracy międzyregionalnej oraz instrumenty realizacji polityki przestrzennej na obszarze pogranicza.

Opracowanie wzbogacają załączniki graficzne w treści dokumentu oraz w postaci dwóch map w skali 1: 500 000 ilustrujących:

1. „Powiązania komunikacyjne na tle sieci osadniczej obszaru opracowania”.
1. „Systemy ochrony przyrody obszaru opracowania”.

Do niniejszej informacji załączono broszurę (wg stanu prac na kwiecień 2013 r.), która szerzej opisuje porozumienie, cel projektu, wykorzystanie projektu w polityce przestrzennej i regionalnej, obszar studium, obszary koncentracji działań szczególnych, instrumenty realizacji polityki przestrzennej, wcześniejsze opracowania dotyczące obszaru pogranicza oraz kalendarium projektu. Pełna treść dokumentu wraz z załącznikami dostępna jest na stronie: www.e-ippn.net.

Jednym z głównych celów Studium było określenie zasad współpracy międzyregionalnej w sferze planowania przestrzennego i regionalnego, umożliwiających realizację sformułowanych kierunków działań, oraz opracowanie instrumentów planowania przestrzennego, takich jak stworzenie systemu informacji przestrzennej, standaryzacja zapisów planistycznych, koordynacja strategii i programów operacyjnych z polityką przestrzenną. Na potrzeby projektu sformułowano zasady działania ujednoczonego systemu informacji przestrzennej i monitoringu dla całego obszaru Studium. Do tego celu wykorzystano istniejący już system informacji przestrzennej „SIPDO – System Informacji Przestrzennej Dorzecza Odry”, który pokrywa zakresem przestrzennym obszar zbliżony do obszaru projektu IPPON. W ramach systemu SIPDO został opracowany odrębny moduł IPPON, co pozwala na zintegrowanie jego zasobów z zasobami SIPDO, z możliwością ich obrazowania na jednej mapie. Z tego względu studium ma charakter nowatorski i wybiega metodologicznie poza ramy rutynowych opracowań planistycznych. Podejście takie wpływa również na możliwość wykorzystania efektów pracy nad Studium przez ułatwioną dostępność do informacji przestrzennej. Dostęp do systemu możliwy jest poprzez stronę internetową Programu dla Odry 2006: www.programodra.pl i dalej poprzez zakładkę SIPDO.

Studium IPPON ma stanowić sprawny instrument współpracy międzyregionalnej i koordynacji polityki rozwoju. Zgodnie z założeniem, wyniki projektu mają być pomocne w podejmowaniu decyzji na wszystkich poziomach zarządzania rozwojem. Ponadto, oczekuje się, że wyniki prac po polskiej stronie dadzą impuls stronie niemieckiej do rozszerzenia opracowania w przyjętej metodyce na całe pogranicze Polski i Niemiec, co było od początku zamierzeniem Partnerów Porozumienia. Założenia projektu i wstępne wyniki prac zostały zaprezentowane przedstawicielom strony niemieckiej podczas spotkania w Ministerstwie Infrastruktury we wrześniu 2012 r.

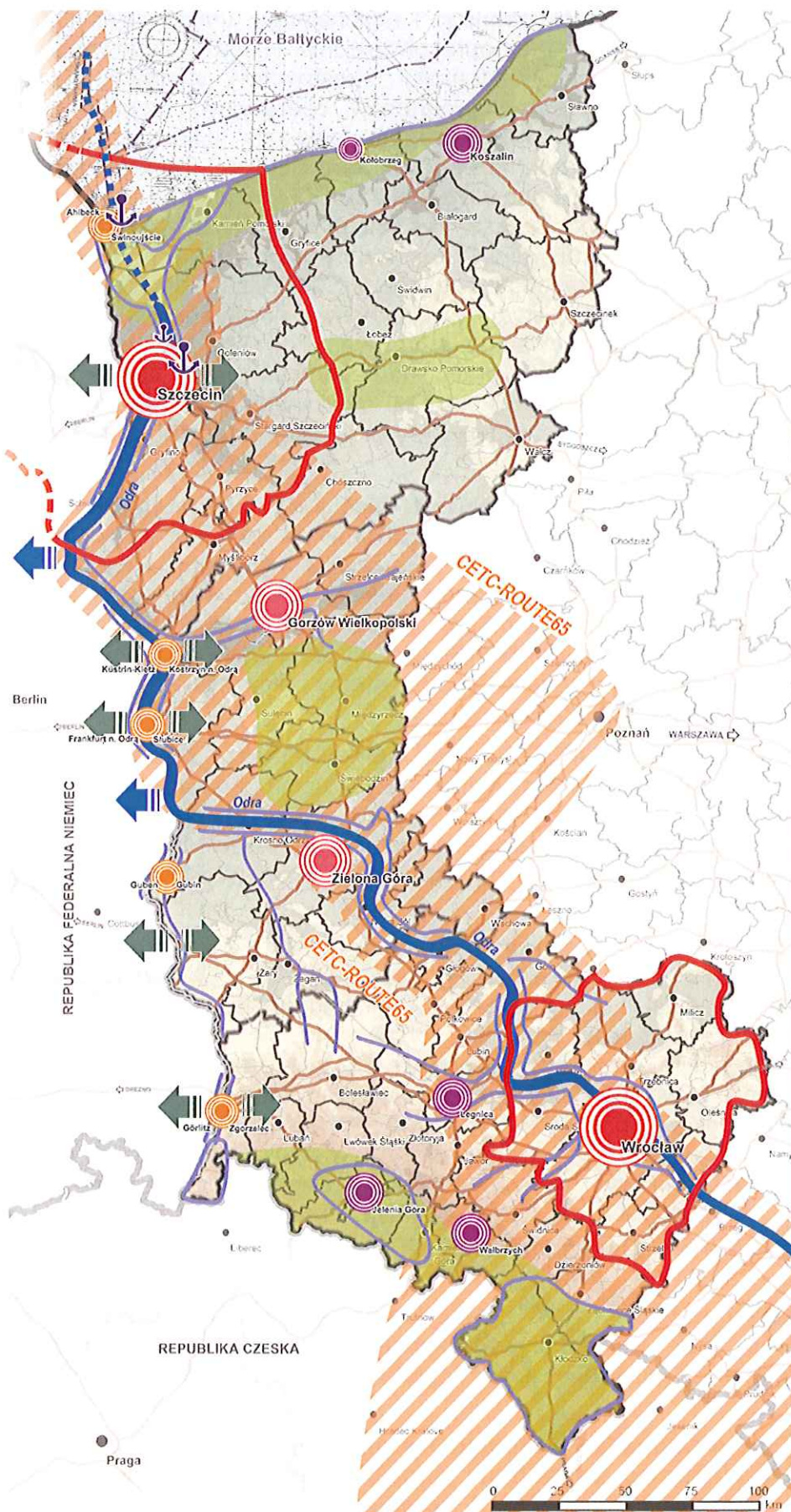
Należy podkreślić, iż projekt Studium IPPON spotkał się z akceptacją Departamentu Polityki Przestrzennej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, który uznał to opracowanie za cenny materiał, realizujący ideę ponadregionalnego planowania przestrzennego. Dyrektor ww. Departamentu, Pan Rajmund Ryś wyraził nadzieję, że samorzady województw również zaaprobuja wyniki tych działań i wyrażą wolę dalszego udziału w opracowaniu wspólnego polsko-niemieckiego dokumentu.

Na mocy Uchwały Nr XLII/491/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 czerwca 2010 r. oraz Porozumienia z 28 czerwca 2010 r. Województwo Zachodniopomorskie w ramach działalności statutowej Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego zobowiązało się ponieść koszty sporządzenia „Studium integracji przestrzennej polskiej części pogranicza Polski i Niemiec”, które oszacowano na kwotę 594.000 zł do wydatkowania w okresie trzech lat realizacji projektu. Do 31 grudnia 2012 r. wykorzystano środki finansowe w wysokości 505.506,11 zł. Kwota ta stanowi 85,1% zaplanowanych wydatków niezbędnych do wykonania zadań przypisanych województwu zachodniopomorskiemu w porozumieniu. Zgodnie z przyjętym harmonogramem prac całość budżetu województwa zachodniopomorskiego, przeznaczonego na realizację projektu zostanie wykorzystana w zakładanym terminie.

Rezultatem Porozumienia z 28 czerwca 2010 r. jest opracowane wspólnie przez trzy województwa przygraniczne przy współpracy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego „Studium integracji przestrzennej polskiej części pogranicza Polski i Niemiec” zw. projektem IPPON.

Przyjęcie Informacji na temat realizacji Studium integracji przestrzennej polskiej części pogranicza Polski i Niemiec pozwoli na podjęcie dalszych prac w celu nawiązania współpracy ze stroną niemiecką i rozwijania projektu w układzie transgranicznym.

Studium integracji przestrzennej polskiej części pogranicza Polski i Niemiec

KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE WYBRANYCH OBSZARÓW KONCENTRACJI DZIAŁAŃ SZCZEGÓLNYCH

1. Środkowoeuropejski Korytarz Transportowy – pasmo rozwoju społeczno-gospodarczego i korytarz transportowy.
2. Porty ujścia Odry – wzrost ich rangi w Regionie Bałtyckim i w Europie Środkowo-Wschodniej.
3. Transgraniczny Region Metropolitalny Szczecina – ponadregionalny ośrodek rozwoju.
4. Wrocławski obszar funkcjonalny (metropolitalny) – ponadregionalny ośrodek rozwoju społeczno-ekonomicznego i transferu innowacyjności.
5. Krajowe ośrodki wzrostu: Zielona Góra, Gorzów Wielkopolski.
6. Regionalne ośrodki wzrostu i równoważenia rozwoju (Koszalin, Legnica, Wałbrzych, Jelenia Góra).
7. Miasta przygraniczne: Świnoujście, Kostrzyn nad Odrą, Słubice, Gubin, Zgorzelec – wielokierunkowa współpraca transgraniczna i planowanie przestrzenne.
8. Odra – główna oś komunikacyjna obszaru pogranicza na tle systemu ekologicznego.
9. Transgraniczne powiązania infrastrukturalne i komunikacyjne – spójność i dostępność przestrzenna.
10. Główne obszary zagospodarowania turystycznego – aktywizacja społeczno-ekonomiczna.
11. Obszary zagrożone powodzią – zasięg i metody ochrony.

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO